

Erste Agrár Szemle

I. évfolyam 9. szám, 2018. szeptember

Szerkesztői üzenet

Kit, hogyan talál meg

Ez már disznóság! Alig ocsúdtunk fel a sertéspestis kínai kitörésének híréből, a Belgiumban talált két fertőzött vaddisznó ismét újrarájzolja a sertéshús világgpiaci kilátásait. Ez mindenképpen hullámokat fog vetni a hazai sertésárakban is. Először vélhetően lefelé, majd felfelé.

A költségemelkedéseikre hivatkozva egymás után jelentik be áremelési szándékukat az agrárszektorok. A piacok azonban régóta nem a költségek alapján árazódnak. Együtt többre mennénk.

Most repül a nagy madár. Nem csak a szárnyaló kacsapiac, hanem a vándormadarak mozgása miatt is ki kell térni a baromfik, főleg a víziszárnyasok helyzetére.

Szóval ebben a hónapban is izgalmas témák sorát hozzuk el Önöknek, elemzéssel, előrejelzéssel. Tapasztalataink szerint, aki tájékozott termékei piacának helyzetét és kilátásait illetően az jobb döntéseket hoz, sikeresebben gazdálkodik, bátrabban fejleszt, cselekszik. Mi pedig hiszünk a cselekvő emberben.

Továbbra is arra biztatjuk Önöket, hogy éljenek az Erste Bank által kialakított agrárkompetencia adta lehetőségekkel! Ez a kétszáz éves, regionálisan vezető pénzügyintézet egyedülálló hozzáadott értékkel bír az agráriumban működők számára is. Kérjük agrárszakértőink segítségét, és forduljanak hozzánk, igen széles vidéki hálózatunk munkatársaihoz finanszírozási igényeikkel, kérdéseikkel!

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő
Erste Agrár Kompetencia Központ

Tartalom

Szerkesztői üzenet	2
Agrárpiacok	4
Hír: Indokolt lenne a sertéshús árának emelése	4
Hír: Belgiumban is megjelent az afrikai sertéspestis	5
Hír: Külföldön is nagyon keresett a magyar dió	6
Hír: Idén összeért a napraforgó és a kukorica aratása	6
Hír: Egyre népszerűbb a tevetej, a tevesajt és jön a „teve fitness szelet”	7
Hír: A zsíros tejtermék kifejezetten jót tesz az egészségnek	7
Hír: Mélyponton a kávé ára, de ennek nem mindenki örül.....	8
Hír: Marihuánás üdítőt gyártana a Coca-Cola	8
Kiemelt téma.....	9
Erste Agrár Előrejelzések.....	11
Mindenütt kéznél vagyunk	13
Kapcsolatok.....	14

Agrárpiacok

Hír: Indokolt lenne a sertéshús árának emelése

A Kínában megjelent afrikai sertéspestis (ASP) megmozgathatja a világpiacot – derül ki az Nemzeti Agrárgazdasági Kamara helyzetelemzéséből. A termelők és a feldolgozók költségeinek emelkedése itthon az árak számottevő emelkedését indokolná.

Erste kommentár

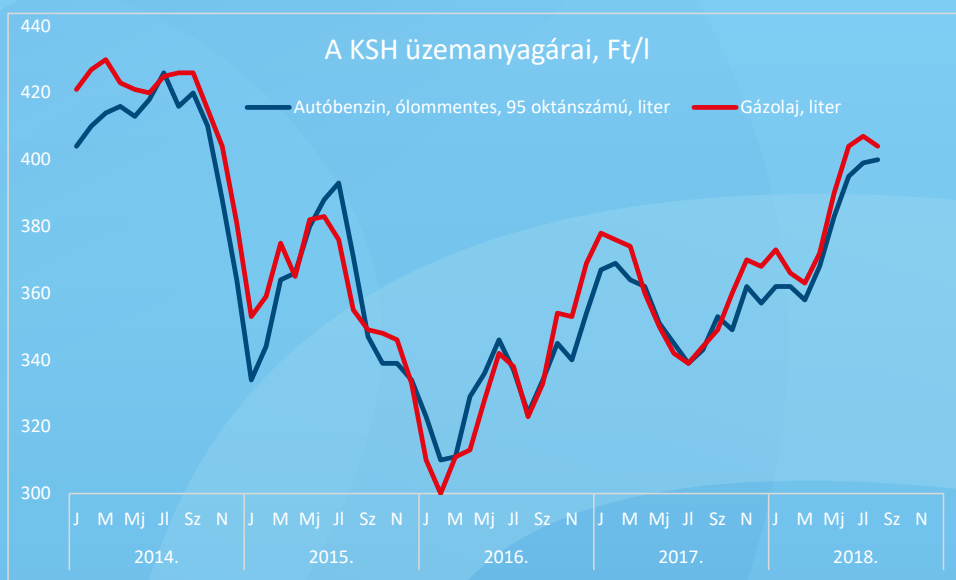
Az elmúlt hetekben sorra szólaltak meg az állati termékeket előállító szakmai szervezetek a takarmányárak és egyéb költségek emelkedése kapcsán elkerülhetetlennek tűnő áremelésekkel kapcsolatban. Magát az áremelést általában a fogyasztói árak szintjén értjük, de mögötte ugye az ipar árai és a felvásárlási árak is sorakoznak. Tehát, amikor a költségemelkedések várható hatását firtatjuk a fogyasztói árakra, nem mehetünk el a terméklánc szereplőinek érdek-érvényesítő képessége mellett. Ahogy azt hosszú ideje tudjuk, a piacokat nem érdeklik a termék előállításának költségei, sokkal inkább a fogyasztó árelvárása, ami persze erősen manipulált. Úgy is mondhatjuk, hogy az élelmiszerpiac árai felülről (értsd a lánc végéről) irányítottak. Emiatt első utunk a termékláncon belüli ármozgások elemzése felé irányul.

A KSH legfrissebb adatai szerint a mezőgazdasági árak 2018 júliusában 1,2 százalékkal haladták meg az egy évvel korábbi szintet, amit a növényi termékek árának 4,5 százalékos növekedése, valamint az élő állatok és állati termékek árának 4,0 százalékos csökkenése eredményezett. Ezzel ismét növekedési pályára lépett az agrár árindex. Előrejelzésünk szerint az év hátra lévő időszakában tovább fog emelkedni.

Miközben a termékláncon belül a mezőgazdasági árak mutatják a legnagyobb változásokat, előre haladva a láncban ez egyre inkább elsimul. Ez azt jelenti, hogy a lánc legerősebb tagja, a kereskedő üzletpolitikája az, ami eldönti, mennyi költségemelés jut el a fogyasztóhoz. Ennek terhét pedig rendre az élelmiszeripar nyögi, nyeli el az input oldali hullámot. Jó példa volt erre a tavalyi év, amikor az agrárárak 5,6 százalékos emelkedését az élelmiszeripar 4,7 százalékkal adta tovább, de a fogyasztói árakban mindössze 2,8 százalékkal jelent meg. Ezzel szemben idén, az év eddig eltelt időszakában fordult a kocka, és az élelmiszer fogyasztói árak mutatják a láncban a legnagyobb emelkedést (3,9%) és húzzák ezzel felfelé az inflációt. Az élelmiszeripar árai 2,5, az agrárárak 0,3 százalékkal emelkedtek. A reáljövedelmek emelkedése tehát már érezhető az élelmiszerpiacon, a kereskedők pedig élnek is a lehetőséggel. Mint ahogy azzal a lehetőséggel is, hogy az agrárium szereplői költségeik emelkedését hangoztatva előkészítik számukra a fogyasztói árak emelését. A nagy kérdésre, hogy ebből mennyi fog jutni a termelőnek és a feldolgozónak, a jelenlegi érdekérvényesítő-képességi sorrendből kitalálható. Mit lehet tenni ellene? Erősíteni a kínálati oldal méretét, erejét együttműködésekkel, stratégiai megállapodásokkal, konszolidációval, de nem utolsó sorban felkészültséggel, a kereskedelmi tevékenység szakértőkre bízásával, márka és arculatpolitikával, a hatékonyság növelésével, technológiai fejlesztésekkel. Hosszan sorolhatnánk még azokat a területeket, ahogy a kereskedelem előtte jár az élelmiszerlánc többi tagjának.

Úgy érzékeljük, hogy van még tér a fogyasztói árak emelésére. A forgalom tartósan emelkedik a belföldi élelmiszerpiacon mennyiségben és minőségi oldalon is. A fent már emlegetett Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzések szerint idén az élelmiszerek fogyasztói árai erőteljesen fogják felfelé húzni az inflációt. Ez az agrár- és az élelmiszeripari árak 2-3 százalékos növekedése mellett akár 5 százalékos fogyasztói áremelkedést is jelenthet.

A munkaerő, az üzemanyagok, a takarmány költségének emelkedése a leggyakrabban emlegetett okok az áremelési igények alátámasztására. Ezek kétségtelenül igazak, és valóban áremelést indokolnak. Itt van példának a jól mérhető üzemanyagár: ezek ára augusztusban 18-19 százalékkal volt magasabb, mint a legutóbbi mélypontnak számító 2017 júliusi érték.

A költségemelkedések jelentős része ugye a kereskedőt is sújtja. Náluk is égető gond a munkaerő hiánya, minősége, költségének emelkedése, a disztribúciós költségek szintje. Érthető módon azonban, saját jövedelmezőségüket tartják elsősorban szem előtt, s csak aztán a beszállítókét. Ezek az erőviszonyok általánosságban nagy stabilitást mutatnak, de egyes termékek és beszállítók szintjén ettől azért látunk jelentős eltéréseket.

Hír: Belgiumban is megjelent az afrikai sertéspestis

Jelentősen „össze fogja kavarni” az európai húspiacot az afrikai sertéspestis, amely Belgiumban, az unió hatodik-hetedik legnagyobb sertésstenyésztő országában is felütötte a fejét – mondta a Hússzövetség elnöke.

Erste kommentár

Ahogy azzal nem először találkozunk, a vírus ismét több száz kilométert ugrott át. Ez csak emberi közreműködéssel, nemtörődomséggel lehetséges. Ez azt jelzi, hogy a kórokozó egy országba való bekerülése nehezen befolyásolható. Különösen igaz ez a népvándorlások korában, amelyet élünk. Az viszont, hogy a házisertések fertőződését hogyan előzik meg, illetve kezelik, egyenes arányban van az adott ország termelési kultúrájával. Elgondolkodtató például, hogy keleti szomszédunknál még az ukrainainál is gyorsabban terjed a járvány. De a múlt hónapban elemzett kínai helyzet is igen súlyos.

Véleményünk szerint, nem kell aggódnunk a nyugati kitérés miatt, gyors lefolyású lesz. Rövid ideig ugyan növelheti az EU-n belüli túlkínálatot, de arra számítunk, hogy a világpiacon és az EU-n belül is élénkül a kereslet az európai sertés iránt, ami viszont még az idén emelkedő árakat fog eredményezni.

Hír: Külföldön is nagyon keresett a magyar dió

A dió termesztése a gazdálkodók körében egyre népszerűbb, termőterülete évről évre dinamikusan növekszik, mostanra elérte a 7130 hektárt, az átlagos termés pedig az utóbbi években megközelítette a tízezer tonna héjas diót.

Erste kommentár

Ez nagyon jó hír, de:

- sokak fejében a dió úgy él, mint kevés törődést igénylő gyümölcs, ami nagyon nem igaz;
- sőt, különösen nagy szakmai tapasztalat és felkészültség szükséges a gazdaságos termeléshez;
- a termőhely, a fajta, a technológia kiválasztása, az öntözés, metszés, növényvédelem mind-mind kritikus tényező;
- évről-évre újabb kártevők megjelenését valószínűsítjük, elsősorban dél felől. Emiatt egyre nagyobb gondot fognak okozni a szórvány, a nem kezelt, nem ültetvényben lévő fák;
- emellett az időjárás anomáliák is erősen érintik a termést.

Petőfi szavaival élve tehát: 'Ne fogjon senki könnyelműen a húrok pengetésihez!' A dióban rejlő potenciál kétségtelenül nagy. Korai érésünk révén előbb vagyunk a piacon, mint a nagy versenytársak. Jó lenne, ha tovább tudnánk növelni a termőterületet, de a hosszú távú sikerek kulcsa mégis a szakmai és piaci együttműködés. Ennek kereteit kell először kialakítani Magyarországon, s arra felépíteni ezt az ágazatot.

Hír: Idén összeért a napraforgó és a kukorica aratása

Csökcent idén a napraforgó ára és hazai vetésterülete, még mindig kiemelkedő hozam mellett. A minőség változó, és egyértelműen a magas olajsavtartalmú fajták jelentik az igazán jó befektetést.

Erste kommentár

Érdemes-e betárolni a napraforgót, amikor nyakunkon van a kukorica is? Ez napjaink egyik legfontosabb kérdése a szántóföldi növénytermesztők számára. Ami ráadásul igen fogas. Az aratáskori árak alapján sokan reflexszerűen betárolnak, mondván, ha enyém a tároló, nem számít nagy költségnek, és később általában úgyis emelkedik majd.

A napraforgó mag felvásárlási ára a tavalyi ilyenkorinál alacsonyabb. A termés jó, és nem csak nálunk, Ukrajnában és Romániában is. Ebből arra következtetünk, hogy nem fog emelkedni az előttünk álló hónapokban az ára. De a helyzet a kukoricánál is hasonló. Chicagóban a jó termésadatok megjelenése óta lefelé csorog az ára. Ez pedig annak ellenére így van, hogy a felhasználás várhatóan még ezt a termésszintet is meg fogja haladni, a készletek azonban magasak maradnak. Magyarul, ne ürítsük ki a kalászosokat a raktárból, adjuk el inkább a napraforgót, majd a kukoricát.

Hír: Egyre népszerűbb a tevetej, a tevesajt és jön a „teve fitness szelet”

A Közel-Keleten hagyományos és kulturális szempontból fontos italként ismertté vált tevetej nemzetközi szinten is egyre népszerűbbé válik.

Erste kommentár

A tevetej termelési költsége nem versenyezhet a tehéntejével, különlegessége miatt azonban az előttünk álló években komoly piaci térnyerés vár rá. Miközben a világ tevetej termelésének 86 százaléka Afrikában, 7 százaléka a Közel-Keleten van, a kereslet az Egyesült Államokban és Ázsiában növekszik irányában. A legenda szerint, ez is jól illeszthető az egészséges életmód táplálkozási szokásaihoz. Magas C vitamin és vastartalom, allergiát nem okozó fehérjék, és így tovább. A lényeg, a kereslet sokkal nagyobb ütemben emelkedik, mint azt a termelés teheti, az árak tehát magasak, a feldolgozott termékek hatalmas távolságokra is eljutnak. S hogy mi ennek üzenete számunkra? Az, hogy az erősen manipulált egészséges életmóddal kapcsolatos információ-áramlatba nem kapcsolódunk be eléggé. Ez nem csak tejtermelőinkre, feldolgozóinkra, hanem általában, élelmiszer termékláncunk egészére is igaz. A másik az, hogy előbb-utóbb a tehéntej helyettesítők sorába nálunk is beáll a tevetej, de csak marginális, kínálatot színesítő, igen drága különlegesség lesz. Nem kéne nekünk is kitalálni ilyen termékeket? Tudom, ott van a kecsketej, bivalytej (és a madártej). Engedjük el a fantáziánkat: kukoricatej. Az idézett cikkben példának hoznak tevetejből készült fehérje szeleteket a fitteknek.

Hír: A zsíros tejtermék kifejezetten jót tesz az egészségnek

Egy friss tanulmány szerint a zsírban gazdag tejtermékek fogyasztása jót tesz a szívnek és az érrendszernek - írja az Evening Standard a londoni King's College kutatóinak a The Lancet nevű orvosi folyóiratban publikált tanulmánya alapján.

Erste kommentár

Jó reggelt kívánunk! Folytatva az előbbi témát, a fogyasztó manipulálásának újabb briliáns darabjára bukkantunk. A tudományosnak nevezett módszertől (megfigyelünk egy adott méretű populációt, mit eszik, és milyen betegségben szenved, és ebből következtetéseket vonunk le!) a hideg kiráz, de a sajtó lelkesen teleordibálja vele az étert. Korábban szívünk ellenségei voltak a tejszírok, ma meg a megváltást hozzák.

Nincs egészségtelen élelmiszer, csak sok vagy éppen kevés élelmiszer. Mindenből van az a mennyiség, amelyik nem árt, sőt használ egészségünknek. Igen, ezek a mennyiségek igen nagy szórást mutatnak. Az arányok a lényegesek. A minőségi kérdések csak ez után következnek. Mint ahogy talán az is köztudott, hogy a fejlett országok lakosainak jelentős része ma is a minőségi éhezés áldozata.

Hír: Mélypontra a kávé ára, de ennek nem mindenki örül

A kávétermesztők segítségére szólították fel a legnagyobb feldolgozókat, miután a termék ára 12 éves mélypontra esett, és már költségeiket sem fedezi – írja a Financial Times. A lap szerint különösen Dél-Amerikában súlyos a helyzet. A guatemalai farmerok inkább felhagynak a termesztéssel, és külföldön keresnek munkát maguknak, Kolumbiában pedig a termelők kávé helyett már inkább kokacserjét termesztenek. A kávéültetvények területe folyamatosan esik vissza, a kokát pedig már 200 ezer hektáron termesztik, ami rekordnak számít.

Erste kommentár

A kávé árának csökkenése csak rövidtávon jó a fogyasztónak. A 2016 óta csökkenő árak ma már a legtöbb termelőnél a termelési költség alatt vannak, ezért inkább más növényeket termelnek. A koka persze szélsőséges példa, de jó arra, hogy felhívja a figyelmet, hogy a tőzsdei tömegcikk árak milyen erősen befolyásoltak a spekuláció által. A háttérben Brazília áll, ahol idén újabb csúcsot dönt e termék. Mégpedig amiatt, hogy a felmelegedés okán egyre enyhébbek, melegebbek a telek. A helyzet Vietnámban is hasonló. A világon több mint száz millióan foglalkoznak kávétermeléssel. Többségük nem tud megélni belőle, tehát hamarosan akár fel is hagyhat vele. Akkor megyünk át a másik szélsőségbe, ami persze a tőzsdei ügyeskedőknek szintén aranybánya lesz.

Hír: Marihuánás üdítőt gyártana a Coca-Cola

A Coca-Cola vizsgálja a lehetőséget, hogy a marihuána egyik származékával, a CBD-vel (a kender szárában és virágzatában található molekula) dobja fel egyes termékeit – számolt be a hírről a Bloomberg. Az atlantai székhelyű cég terve elérése érdekében már tárgyalásokat folytat a kanadai marihuána-gyártó céggel, az Aurora Cannabis-szal az italok fejlesztéséről.

Erste kommentár

Miután a kanadai szenátus júniusban legalizálta a marihuánát, sokan mozdulnak el a piaci lehetőség irányába. A cél persze az alvilág kezéből kivenni és ellenőrizhetővé tenni ezt a piacot, de az üzletemberek fantáziája láthatóan megmozdult. A pénzügyi elit több tagja is a közeljövő legnagyobb üzletének tartja a marihuánát, és vagyontokat fektet bele.

Számunkra a tendencia, s nem a konkrét termék a fontos. A politikát a lobby meggyőzi valamiről, amiből aztán hatalmas üzlet kerekedik. Ez immár hagyományos ügymenet. DE! Nem ellentmondva fenti állítással a mennyiségi kérdés elsőrendűségét illetően, mégis úgy vélem, hogy a kifejezetten nem táplálkozási célú anyagok élelmiszerekbe való keverése veszélyes precedenst teremthet. Az innovációs képesség, ha párosul egy globális fogyasztói eléréssel, viharos változásokra képes a fogyasztó szokások terén. Íme, a globalizáció egyik kézzel fogható hatása. Az előjelet tegye ki mindenki a saját száájze szerint.

Kiemelt téma

E hónapban röviden bemutatjuk az elsődleges mezőgazdasági cégek részére is nyújtható refinanszírozási hitelt, amely az exportösztönző hitelprogram keretében igényelhető.

EXPORTÉLÉNKÍTŐ BERUHÁZÁSI- ÉS FORGÓESZKÖZHITEL AGRÁRCÉGEKNEK RÉSZÉRE IS

Az Eximbank által megújított Exportélénkítő hitelprogram keretében

- az exporttevékenységet folytató elsődleges mezőgazdasági cégek- ill.
- exportcégek részére beszállítói tevékenységet folytató mezőgazdasági cégek is igényelhetnek már kedvező kamatozású hitelt az Erste Banktól.

Mire igényelhető hitel az Exportélénkítő hitelprogram keretében?

1.) Exportélénkítő beruházási hitel:

- új termelő és szolgáltató tevékenységekhez kapcsolódó beruházások (pl. új gyárépület építése, vásárlása)
- már meglévő termelő és szolgáltató tevékenységekhez kapcsolódó beruházások,
- már megkezdett új/meglévő termelő és szolgáltató tevékenységekhez kapcsolódó beruházások befejezése (még nem üzembe helyezett) saját beruházás finanszírozása)
- gépek, berendezések, felszerelések, valamint immateriális javak beszerzése

2.) Exportélénkítő forgóeszközhitel: - termékleírás kidolgozás alatt

- általános likviditás finanszírozása (alapanyagok, befejezetlen termelés, késztermék, áruk, készletekre adott előlegek, vevőkövetelések, működési költségek finanszírozása)

A hitelt az exportügyletek megvalósításához, vagy beszállítók esetén a kereskedelmi szerződések teljesítéséhez szükséges felhasználni!

Melyek a hitelprogramok főbb paraméterei?

	Exportélénkítő forgóeszközhitel	Exportélénkítő beruházási hitel
Finanszírozható ügyfelek köre	Éves nettó árbevétele nem haladja meg a 100 millió eurót, mérlegfőösszege a 86 millió eurót illetve 500 főnél kevesebb személyt foglalkoztat	
Hitelösszeg	Nem rulírozható hitel: min. 160 ezer EUR/ 50millió Ft Rulírozó hitel: min. 1 millió EUR/300 millió Ft Maximum 3,3 millió EUR vagy 1 millió Ft.	Minimum 160 ezer EUR/ minimum 50 millió Ft Maximum összeg nem került meghatározásra.
Futamidő	Minimum 6 hónap – maximum 36 hónap	Minimum 24 hónap – maximum 120 hónap

Árazás és díjfizetés	minimum EU referencia alapkamat + kamatfelár A felszámításra kerülő kamatfelár mértéke függ az ügyfél minősítésétől, valamint a hitel fedezettségétől. A kamatozás módja: fix	
Fontos! A hitel nem minősül támogatott hitelnek, így nem terheli az ügyfél támogatási keretét (nem növeli a támogatás intenzitását).		
Törlesztés	<p>Nem rulírozó egyedi refinanszírozási kölcsön:</p> <ul style="list-style-type: none"> · legkésőbb a rendelkezésre tartási idő lejáratától számított; <ul style="list-style-type: none"> · 1,3 vagy 6 havonta · egyenlő vagy egyedi összegű tőketörlesztés részletekben · egy összegben lejáratkor; <p>Rulírozó egyedi refinanszírozási kölcsön:</p> <ul style="list-style-type: none"> · hetente 1 törlesztés · minimálisan lehívható/törleszthető összeg 5000 EUR vagy 1,5 millió HUF; 	Türelmi idő lejártát követően vagy az első folyósítást követően (ha nincs türelmi idő) lehet: <ul style="list-style-type: none"> · 1,3 vagy 6 havonta · egyenlő vagy egyedi összegű tőketörlesztő részletekben
Magyar származás igazolása	<ul style="list-style-type: none"> · Áru esetén: Magyar Kereskedelmi és Iparkamara vagy mezőgazdasági áru esetén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara területileg illetékes szerve által kiadott származási bizonyítványt, esetleg ügyfélnyilatkozat az Eximbank által előírt formában · Szolgáltatás esetén: az ügyfél által foglalkoztatottakról szóló, az illetékes hatóság által kiállított, vagy ügyfélkapun keresztül megigényelt igazolással történik. 	
Ügyfél kötelezett-ségvállalása	a Mérési időpontokban a megvalósított exportügylet/beszállítói ügylet összegének el kell érnie a hitel akkor fennálló összegének legalább az 1,176-szoros mértékét.	<ul style="list-style-type: none"> · a hitelből megvalósított beruházás exportárbevétel-növekedést / exporthoz kapcsolódó árbevétel növekedést eredményez · a beruházáshoz kapcsolódó exportárbevétel/beszállítói árbevétel mértéke a beruházás aktiválását követően a hitel lejáratáig el kell érje a folyósított hitel összegének <ul style="list-style-type: none"> · max. 5 éves hitel esetén a 2x-es · max. 10 éves hitel esetén 3x-os mértékét.

Jelen termékismertetőben található információk kizárólag tájékoztató jellegűek és nem minősülnek ajánlatnak. A konkrét finanszírozás feltételei minden esetben egyedi döntés alapján kerülnek meghatározásra.

Erste Agrár Előrejelzések

A cím több értelemben is aktuális. Egyrészt a liba, kacsaszektor piaci helyzete javul, másrészt itt az ősz és a várható madárvonulások miatt ismét fel kell hívni a figyelmet a madárinfluenza megelőzésének jelentőségére. A járvány legutóbbi, 2016-os kitöréséből a magyar baromfiszektor sokat tanult. Érzékelhetően növekedett a fegyelem, a figyelem, javult a telepi higiénia. Ennek ellenére résen kell lenni, mert egy újabb kitörés évekre visszavetheti a szektort.

Pedig az említett mélypont óta mind a kacsaszektor, mind a libaszektor egyaránt magára talált, ismét felfutott a termelés. Most, amikor közeleg a Márton nap, a libatermelők már a főszezonra készülnek. A keresleti csúcs október közepétől eltart az év végéig, de a belföldi piac mind a kacsaszektorban, mind a libahús esetében növekedést mutat egész évben. A magyar víziszárnyasok azonban nem csak a hazain, de az exportpiacokon is jól szerepelnek. Az első félévi kiviteli számok kacsaszektorban duplázódást, de libahúsban is jelentős növekedést mutatnak az előző év azonos időszakához képest.

Az erősen exportorientált víziszárnyas szektorok erős mezőnyben, de növekvő világpiaci kereslet mellett versenyeznek. Mint az európai agrártámogatási rendszer mostohagyermekéi, kevésbé támogatott területei, a baromfiszektorban működők kitettebbek a versenynek. Ahhoz is hozzászoktak, hogy a technológiáik fejlődése nagyon gyors, ezért folyamatosan beruházásra kényszerülnek, ha versenyképességüket javítani szeretnék. Ezt a kényszert erősíti a termelési költségek emelkedése is. Az alapanyag előállításban a takarmány, a munkaerő, az energia költség emelkedik leginkább, a feldolgozásban ezekhez még az egyre nagyobb gazdaságos üzemméretek adta fejlesztési kényszer is párosul. A statisztikai adatok a beruházások jelentős növekedését is mutatják a baromfiszektorban, ami az Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzése szerint az előttünk álló évben, években tovább fog növekedni, gyorsulni. A tudatos munkaerő-gazdálkodás, a robotizáció, az integrációk további erősítése mellett a termékfejlesztésre kerül a legnagyobb hangsúly. Az említett belföldi kereslet-növekedés ugyanis a kínálat bővítésével tovább fokozható. A magasabb feldolgozottságú kacsaszektor és libahústermékek kényelmi szolgáltatásai jól illeszthetők a fogyasztói elvárások változásába.

Ahogy arra már volt példa nálunk ebben az évben is, a nyugat-európai feldolgozók növekvő érdeklődést mutatnak térségünk iránt. Nem csak nálunk, hanem a legnagyobb konkurensünknek számító Lengyelországba is érkeznek a befektetők. A befektetői érdeklődés további növekedésére számítunk a víziszárnyas szektorban. Ezt az egyértelműen kedvező piaci kilátások és térségünk jó adottságai, termelési hagyományai is alátámasztják.

Következtetések, előrejelzések

- Talán nem csak nekünk van hiányérzetünk a tekintetben, hogy miért nem a lengyel és magyar meghatározó vállalatok dolgoznak együtt, kötnek stratégiai megállapodásokat ahelyett, hogy a nyugati tőkét preferálják. A globalizálódás az előttünk álló években tovább fog erősödni a szektorokban is. Számos előnye lenne annak, ha ennek kialakulása során a térség meghatározó cégei egy platformon lennének.
- A baromfihús fogyasztás globálisan kétszer akkora ütemben bővül középtávon is, mint a mások két alapvető húsféléé (CAGR 2,1%);
- Kacsahús piaca: CAGR 5%; 86% APAC

Természetesen belülről kell látni a felújítás szükségességét. Ott van ugyanis a növekedésért felelős ágazatok nagy része. Először a vizuális nyelvi kértékbe fogható, a napi differenciált zárva tartás, hanem az erősödő figyelemmel a csatlakozás, a fizetési készség, a kereslet, a termék, a versenyképesség, a gyorsuló ártámogatás, a termékek, és készletek kínálata fenn tudja majd tartani. Ez a mennyiségénél gyorsabb értékbeli növekedést fog hozni;

- Értékben még nagy a tér felfelé – ez összefügg az innovációs potenciállal is;
- A támogatási rendszer mostohagyermeké – emiatt versenyképesség – javuló versenyképesség;
- Gyorsul a globalizáció, növekszik a koncentráció, konszolidáció;
- Ez együtt jár a beruházások növekedésével is;
- Az érdekérvényesítő képesség erősödésével;
- Gyors technológiai fejlődés, amivel lépést kell tartani;
- Javul a szervezethez, hatékonyság, üzemméret, termelékenység;
- További befektetéseket indukál;
- Növekvő termelés, növekvő export;
- Fokozódó munkaerőhiány,
- Emelkedő költségek (takarmány, energia, munkaerő);
- Robotizálás, IT forradalom;
- = a hatékonyság növekedéséből adódó költségcsökkenés jelentősebb, mint a költségemelkedés.
- A kedvező adottságokat a munkaerő és a járványveszély árnyékolja be leginkább:
- Tudatos munkaerő-gazdálkodás;
- Járványügyi, higiéniai fejlődés, fejlesztés;
- Felkészültség, fegyelem, szemlélet;

Mindenütt kéznél vagyunk

Dél Magyarországi Régió

Az Erste Bank Dél Magyarországi Régiójának a működési területe Bács-Kiskun, Csongrád, Somogy, Baranya, Tolna megyékre terjed ki. A Régió minden megyeszékhelyen (Kecskemét, Szeged, Kaposvár, Pécs, Szekszárd) rendelkezik Vállalati Irodával.

A Dél Magyarországi Régió nagyban hozzájárult az Erste Bank agrárhitel állományának elmúlt 2 évben nyújtott 60 százalékos növekedéséhez. 2017 évben a régió teljes hitelállománya 20%-kal növekedett.

A Régióban kimagasló a növénytermesztő cégek finanszírozása, de nagymértékben jelen vagyunk állattenyésztő cégek és borászatok finanszírozásában is.

Kollegáinknak több éves gyakorlattal rendelkeznek. Ügyfeleink számára személyre szabott finanszírozási megoldásokkal állnak rendelkezésre.

Kit keressek?

Tigelmann Gábor – Régióvezető

+36-20-329-2248

gabor.tigelmann@erstebank.hu

Abosi Józsefné – Kaposvár

+36-20-974-1495

jozsefne.abosi@erstebank.hu

Csele Lajos – Szekszárd

+36-20-383-7314

lajos.csele@erstebank-hu

Gémes Angéla – Kecskemét

+36-30-603-8350

angela.gemes@erstebank.hu

Faludi Gergely – Kaposvár

+36-30-690-2858

gergely.faludi@erstebank.hu

Lévai József – Pécs

+36-30-430-1396

jozsef.levai@erstebank.hu

Borgye Zoltán – Szeged

+36-30-961-1562

zoltan.borgye@erstebank.hu

Kapcsolatok

Erste Agrár Kompetencia Központ
agromegoldasok@erstebank.hu
[Erste Agro megoldások honlap](#)

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő

Telefon: +36 20 431 1594
zoltan.forian@erstebank.hu

Erste Faktor

Somogyvári Edit
Telefon: +36 30 23 3700
edit.somogyvari@erstebank.hu

Gór Arnold
senior üzlettámogatási menedzser

Telefon: +36 30 326 7367
arnold.gor@erstebank.hu

Erste Lízing

Báti Balázs
Telefon: +36 30 996 9745
balazs.bati@erstebank.hu

A kiadványt az Erste Bank Hungary Zrt. munkatársai készítették. A benne közölt megállapítások objektív és független magyarázatot tartalmaznak. Az itt közölt információk hiteles forrásból származnak, mindazonáltal az információk valóságának megfelelőségéről, helytállóságáról az Erste Bank Hungary Bank Zrt. biztosítékot nem kapott, ezért a dokumentumban leírtak teljességével és pontosságával kapcsolatban sem a dokumentum készítői, sem az Erste Bank Hungary Zrt. semmilyen felelősséget, illetve szavatosságot nem vállalnak. A kiadványban közölt előrejelzésekre, becslésekre és véleményekre a piaci viszonyok változása hatással lehet, azok megváltoztathatóak külön figyelmeztetés nélkül. Az elemzésben kialakított vélemények nem tekinthetők befektetési ajánlatnak, vásárlásra vagy eladásra történő felhívásnak.